

PÁ 12. ledna – PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si Ž 42,8 a 17. kapitolu „Poezie a zpěv“ z knihy Výchova (Ed 159–168; Vých 94–100). Jaká je podle těchto textů souvislost mezi modlitbou a písní?

Ellen G. Whiteová popisuje Davidovy kající žalmy (např. Ž 51) jako jazyk jeho duše. Modlitby vyjadřovaly pravou povahu jeho smutku nad hříchem (viz SC 24.25; CVP 26–28). Povzbuzuje věřící, aby se naučili nazpaměť texty ze žalmů jako prostředek k prožívání vědomí Boží přítomnosti v jejich životě. Vyzdvihuje také Ježíšův zvyk – modlil se slovy žalmů v době pokušení a skličujícího strachu. Poznává také: „Tento příběh se může opakovat i v naší duchovní zkušenosti. Slova duchovních písní často otevírají v naší duši prameny pokání, víry, naděje, lásky a radosti. [...] Při společných bohoslužbách je zpěv projevem úcty ke Spasiteli stejně jako modlitba. Mnohé písně jsou vlastně modlitbami.“ (Ed 162.168; Vých 96.100)

Když se modlíme a zpíváme žalmy, ztotožňujeme se s vytrvalostí, smělostí, odvahou a nadějí žalmistů. Povzbuzují nás, abychom pokračovali v naší duchovní cestě, a utěšují nás, že v trápení a problémech nejsme sami. I jiní lidé prošli temnými obdobími, a přesto díky Boží milosti zvítězili. Žalmy nám navíc připomínají to, že Kristus za nás prosí, protože „je stále živ a přimlouvá se...“ (Žd 7,25).

Když společenství věřících zapojuje žalmy do svých bohoslužeb a také modliteb, pomáhá mu to uvědomovat si celou škálu lidských zkušeností a učí věřící zapojit se do různých aspektů této zkušenosti. Žalmy jsou božsko-lidské modlitby a písně. Zařazení žalmů do bohoslužby přivádí věřící společenství do Boží blízkosti, blíže k jeho mocné uzdravující milosti.

Otázky k rozhovoru

1. Proč spontánní modlitba není jediným způsobem modlitby? Jak mohou žalmy obohatit náš modlitební život?
2. Jak mohou žalmy obohatit naše společné modlitby? Uvažujte o některých praktických způsobech, jak může váš místní sbor rozvíjet zařazení žalmů do bohoslužeb.
3. Co prozrazují žalmy o složitosti lidské cesty víry a síle uzdravující Boží milosti?

16:25

✦ Texty na tento týden – Ž 18:49.50; Ko 3:16; Jk 5:13; Ž 44; Ž 22; Ž 13; Ž 60:2–6

✦ Základní verš

„...Jednou se Ježíš na nějakém místě modlil; když přestal, řekl mu jeden z jeho učedníků: „Pane, nauč nás modlit se, jako tomu učil své učedníky i Jan.““ (L 11:1)

Zdá se, že mezi některými křesťany převládá přesvědčení, že pouze spontánní modlitba formulovaná vlastními slovy je skutečnou modlitbou. Když však Ježíšovi učedníci požádali svého Učitele, aby je naučil modlit se, dostalo se jim velké přednosti. Ježíšovu modlitbu dodnes vnímáme jako vzor pro naše modlitby.

Díky Boží prozřetelnosti se dnes uprostřed Písma nachází celá kniha modliteb – Kniha žalmů. Díky tomu nejen vidíme, jak se modlil Boží lid ve starověku, ale tyto modlitby jsou pro nás také inspirací, jak se můžeme modlit my dnes.

Od nejstarších věků měly žalmy velký vliv na to, jak se Boží lid modlil, dokonce i na Ježíšovy modlitby (viz 1Pa 16,7.9; Neh 12,8; Mt 27,46; Ef 5,19). Tento týden se podíváme na to, jak žalmy pomáhaly Božímu lidu překonávat různé životní situace a růst ve vztahu s Bohem. Nezapomínejme, že žalmy jsou v první řadě modlitby. Jsou proto nedocenitelné nejen pro své hluboké teologické myšlenky, ale také pro to, jak mohou obohatit a formovat naše individuální i společné modlitby.

Modlit se slovy žalmů pomohlo mnoha věřícím prožívat a udržovat pravidelný a obohacující modlitební život.

✦ Osnova lekce:

Druhá lekce studia biblických žalmů je zaměřená specificky na jejich důležitou roli v osobním modlitebním životě každého věřícího. Zvláštní pozornost bude věnována žalmům „nářků“ v těžkých dobách, které mohou být silnou inspirací pro naše modlitby.

- Ž 18:49.50; Ko 3:16; Jk 5:13 - Žalmy jako součást našich osobních modliteb (neděle)
- Ž 44:9–18 - Žalmy jako způsob, jak před Bohem vyjádřit své pocity (pondělí)
- Ž 22:2–9 - Žalmy jako škola důvěry (úterý)
- Ž 13:2–6 - Žalmy jako modlitby naděje a proměny (středa)
- Ž 60:3–7 - Žalmy jako inspirace k soucitu s druhými (čtvrtek)

NE 7. ledna – ŽALMY JAKO SOUČÁST MODLITEB

Ž 18:49.50 „⁴⁹Vysvoboditeli od nepřátel, pozvedáš mě nad ty, kdo proti mně povstávají, ty mě násilníku vyrveš. ⁵⁰Proto ti vzdám, Hospodine, mezi pronárody chválu, budu zpívat žalmy tvému jménu.“

Ko 3:16 „Nechť ve vás přebývá slovo Kristovo v celém svém bohatství: se vši moudrostí se navzájem učte a napomínejte a s věčností v srdci oslavujte Boha žalmy, chválami a zpěvem, jak vám dává Duch.“

Jk 5:13 PMP „těch, kteří hledají Hospodina! ¹¹Dotazujte se na vůli Hospodinovu a jeho moc, jeho tvář hledejte ustavičně.“

PO 8. ledna – DŮVĚRA V NESNÁZÍCH

Ž 44:9-18 „⁹Po všechny dny byl Bůh naší chloubou, tvému jménu chceme vzdávat chválu věčně. ¹⁰Ted' jsi však na nás zanevřel a musíme se stydět, s našimi zástupy do boje nevycházíš. ¹¹Před protivníkem nás nutíš ustupovat, oloupili nás ti, kdo nás nenávidí. ¹²Vydáváš nás jako ovce na porážku, rozptýlils nás mezi pronárody. ¹³Lacino jsi prodal svůj lid, žádný zisk jsi z toho neměl. ¹⁴Dovoluješ sousedům nás tupit, svému okolí jsme pro smích, pro pošklebky. ¹⁵Pronárodům učinils nás pořekadlem, národy nad námi potřásají hlavou. ¹⁶Neustále mám před sebou svoje zostuzení, tváře mi pokrývá hanba, ¹⁷když slyším, jak se utrahač rouhá, když mě souží mstivost nepřitele. ¹⁸To všechno nás postihlo, ač na tebe jsme nezapomínali, nezradili jsme tvou smlouvu.“

Ž 44 „¹Pro předního zpěváka; pro Kórachovce, poučující. ²Bože, na vlastní uši jsme slyšeli vyprávění svých otců

o činu, který jsi vykonal za jejich dnů, za dnů dávných. ³Pronárody jsi vyhnal svou rukou, je však jsi zasadil jako révu; rozdrtils národy, je však jsi propustil na svobodu. ⁴Nezmocnili se země svým mečem, vítězství jim nedobyla jejich paže, nýbrž tvá pravice, tvoje paže, a světlo tvé váře, neboť jsi v nich našel zalíbení. ⁵Jenom ty jsi můj Král, Bože! Rozhodni, a Jákob bude spasen. ⁶S tebou jsme nabrali na rohy své protivníky, útočníky podupali jsme v tvém jménu. ⁷Proto na svůj luk se nespolehám, ani meč mě nezachrání; ⁸před protivníky jen tys nás spasil, a ty, kdo nás nenáviděli, jsi zahanbil. ⁹Po všechny dny byl Bůh naší chloubou, tvému jménu chceme vzdávat chválu věčně. ¹⁰Teď jsi však na nás zanevřel a musíme se stydět, s našimi zástupy do boje nevycházíš. ¹¹Před protivníkem nás nutíš ustupovat, olouplili nás ti, kdo nás nenávidí. ¹²Vydvádáš nás jako ovce na porážku, rozptýlils nás mezi pronárody. ¹³Lacino jsi prodal svůj lid, žádný zisk jsi z toho neměl. ¹⁴Dovoluješ sousedům nás tupit, svému okolí jsme pro smích, pro pošklebky. ¹⁵Pronárodům učinils nás pořekadlem, národy nad námi potřásají hlavou. ¹⁶Neustále mám před sebou svoje zostuzení, tváře mi pokrývá hanba, ¹⁷když slyším, jak se utračá rouhá, když mě soužít mstivost nepřítel. ¹⁸To všechno nás postihlo, ač na tebe jsme nezapomínali, nezradils jsme tvou smlouvu. ¹⁹Naše srdce se neodklonilo jinam, naše kroky neodbočily z tvé stezky, ²⁰i když jsi nás deptal v kraji draků, když jsi nás zahalil v šero smrti. ²¹Kdybychom na jméno svého Boha zapomněli, k bohu cizímu své ruce rozepjali, ²²což by to Bůh neodhalil? Zná přece tajnosti srdce. ²³Kvůli tobě jsme vraždění denně, mají nás za ovce na zabíjení. ²⁴Vzбуд' se, proč spíš, Panovníku? Procitni a nezanevři na nás provždy! ²⁵Proč skrýváš svou tvář? Proč na naše pokoření, na náš útlisk zapomínáš? ²⁶Naše duše leží v prachu, naše hruď je přitížena k zemi. ²⁷Na pomoc nám povstaň, vykup nás pro svoje milosrdenství!“

ÚT 9. ledna – ŽALM ZOUFALSTVÍ

Ž 22:2-9 „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil? Daleko spása má, ač o pomoc volám. ³Bože můj, volám ve dne, a neodpovídáš, nemohu se ztišit ani v noci. ⁴Ty jsi ten Svatý, jenž trůn obklopen chválami Izraele. ⁵Otcové naši doufali v tebe, doufali, tys jim dal vyvážnout. ⁶Úpěli k tobě a unikli zmaru, doufali v tebe a nebyli zahanbeni. ⁷Já však jsem červ a ne člověk, potupa lidství, povrhel lidu. ⁸Všem, kdo mě vidí, jsem jenom pro smích, šklebí se na mě, potřásají hlavou: ⁹„Svěř to Hospodí nu!“ „Ať mu dá vyvážnout, ať ho vysvobodí, když si ho oblíbil!““

Ž 22 „Pro předního zpěváka. Podle „Laně za ranních červánků“. Davidův. ²Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil? Daleko spása má, ač o pomoc volám. ³Bože můj, volám ve dne, a neodpovídáš, nemohu se ztišit ani v noci. ⁴Ty jsi ten Svatý, jenž trůn obklopen chválami Izraele. ⁵Otcové naši doufali v tebe, doufali, tys jim dal vyvážnout. ⁶Úpěli k tobě a unikli zmaru, doufali v tebe a nebyli zahanbeni. ⁷Já však jsem červ a ne člověk, potupa lidství, povrhel lidu. ⁸Všem, kdo mě vidí, jsem jenom pro smích, šklebí se na mě, potřásají hlavou: ⁹„Svěř to Hospodinu!“ „Ať mu dá vyvážnout, ať ho vysvobodí, když si ho oblíbil!“ ¹⁰Ty jsi mě vyvedl z života matky, chovals mě v bezpečí u jejich prsou. ¹¹Na tebe jsem odkázán už z lůna, z života mé matky ty jsi můj Bůh. ¹²Nebud' mi vzdálen, blízko je soužení, na pomoc nikoho nemám! ¹³Množství býků mě kruhem svírá, bášanští tuři mě obstoupili. ¹⁴Rozevírají na mě tlamu jak řvoucí lev, když trhá kořist. ¹⁵Rozlévám se jako voda, všechny kosti se mi uvolňují, jako vosk je mé srdce, rozplynulo se v mém nitru. ¹⁶Jako střep vyschla má síla, jazyk mi přisedl k patru. Vrháš mě do prachu smrti! ¹⁷Smečka psů mě kruhem svírá, zlovolná tlupa mě obkličuje; sápoú se jako lev na mé ruce a nohy, ¹⁸mohu si spočítat všechny své kosti. Pasou se na mně svým zrakem. ¹⁹Dělí se o mé roucho, losují o můj oděv. ²⁰Nebud' mi vzdálen, Hospodine, má sílo, pospěš mi na pomoc! ²¹Vysvobod' mou duši od meče, chraň jediné, co mám, před psí tlapou; ²²zachraň mě ze lví tlamy, před rohy jednorožců! – A tys mi odpověděl. ²³O tvém jménu budu vyprávět svým bratřím, ve shromáždění tě budu chválit. ²⁴Kdo se bojíte Hospodina, chvalte ho! Ctěte ho, všichni potomci Jákobovi, celé Izraelovo potomstvo, žij před ním v bázní! ²⁵Nepohrdl ponížným, v opovržení ho neměl. Když trpěl příkoří, neukryl před ním svou tvář, slyšel, když k němu o pomoc volal. ²⁶Od tebe vzejde mi chvála ve velkém shromáždění. Svě sliby splním před těmi, kdo se ho bojí. ²⁷Pokorní budou jíst dosyta, budou chválit Hospodina ti, kdo se na jeho vůli dotazují. Vaše srdce bude žít navždy. ²⁸Rozpomenou se a navrátí se k Hospodinu všechny dálavy země. Tobě se budou klanět všechny čeledi pronárodů. ²⁹Vždyť Hospodinu náležej kralovat, i nad pronárody vládnout. ³⁰Všichni tuční v zemi, ti, kdo jedli a kdo se klaněli, všichni, kteří sestupují v prach, musí před ním padnout na kolena; a jejich duše si život nezachová. ³¹Potomstvo bude mu sloužit. O Panovníku budou vyprávět dalšímu pokolení, ³²to přijde a bude hlásat jeho spravedlnost lidu, který se zrodil: „To učinil on!““

Mt 27:46 „Kolem třetí hodiny zvolal Ježíš mocným hlasem: „Eli, Eli, lema sabachthani?“ , to jest: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?““

ST 10. ledna – OD ZOUFALSTVÍ K NADĚJI

Ž 13:2-6 „Pro předního zpěváka, žalm Davidův. ²Dlouho ještě, Hospodine, na mě ani nevzpomeneš? Dlouho ještě chceš mi svou tvář skrývat? ³Dlouho ještě musím sám u sebe hledat rady, strastmi se den ze dne v srdci soužít? Dlouho ještě se bude můj nepřítel proti mně vyvyšovat? ⁴Shlédni, Hospodine, Bože můj, a odpověz mi! Rozjasni mě oči, ať neusnu spánkem smrti, ⁵ať nepřítel neřekne: „Zdolal jsem ho!“ ⁶Mojí protivníci budou jásat, zhroutím-li se. ⁶Já v tvé milosrdenství však doufám, moje srdce jása nad tvou spásou. Budu zpívat Hospodinu, neboť se mě zastal.“

ČT 11. ledna – „NAVRAT' SE K NÁM!“

Ž 60:3-7 „Zanevřels na nás, Bože, prolomils naše řady, stíhal nás hněv tvůj. Navrat' se k nám! ⁴Zemí jsi otřásl, rozštěpil jsi ji; scel její trhlíny, neboť se hroutí! ⁵Vlastnímu lidu dals okusit tvrdost, dals nám pít víno, až závrat' nás jímá. ⁶Dopustils, aby ti, kdo se tě bojí, korouhev k ústupu před lukem zvedli. ⁷Aby tvoji milí byli zachováni, pomoz svou pravicí, odpověz nám!“